

1583
1598

305

OFFICIA
PRORIA
SANCTORUM
PRO CAMALDULENSIBUS.

OFFICIA
PROPRIA
SANTORUM
PRO CAMALDULENSIBUS.

S

C

7. I
m

9. lo

14. ca

S. P.

2.

13. Offi

12. se

In

Ca

Inve

diba

cum

eun

bis

Re

pié

7. Me

R

OFFICIA PROPRIA SANCTORUM

Recitanda à Monachis, Eremitis, ac Monialibus CAMALDULENSIBUS

Ad præscriptum Breviarii Monastici accommodata.

PARS HIEMALIS.

7. Februarii. Translatio Corporis SS. P. N. Romualdi Abbatis, *duplex prima classis* cum Octava, pro Eremitis tantum.
9. Februarii. S. Raynaldi Episcopi & Confess. *duplex, cum commem.* S. Apolloniae Virg. & Mart.
14. Februarii. Octava S. P. Romualdi Abb. Pro Eremitis tantum. *Duplex, cum commem.* Oct. S. Scholasticae, ac S. Valentini Presb. & Martyris.
- S. Petri Damiani Episc. & Confess. *duplex, cum commem.* Vigiliae S. Mathiae.
23. Februarii, excepto Anno bissextili, quia tunc de Vigilia fit die 24.
13. Maji. B. Fortis Confessoris, *semidupl.*
12. Junii. S. Parisii Confessoris, *duplex.*
- Officium SS. P. N. Romualdi Abbatis, *recitandum in Feria tertia sub ritu semiduplici.*

DIE VII. FEBRUARII.

In festo Translationis Corporis SS.
P. N. Romualdi Abbatis.

Dupl. i. Classis.

Cum Octava pro Eremitis tantum.

Ad Vesperas, Antiphona.

Inventa solitudine, cum reliq. de Laudibus infra. Psalm. Dixit Dominus, cum reliq. de Dominica.

Capitulum.

Eccli. 45.

Dilectus Deo, & hominibus, cujus memoria in benedictione est: similem illum fecit in gloria Sanctorum, & magnificavit eum in timore inimicorum, & in verbis suis monstra placavit.

R. breve. Os iusti, * Meditabitur sapientiam. Os iusti.

V. Et lingua ejus loquetur iudicium. Meditabitur. Gloria Patri. Os iusti.

Hymnus.

Festa dilecti tibi Romualdi,
Lux adest cultrix soboles eremi:

Funde jucundum melos, & canoras

Funde loquelas.

Stirpe præclara satus hic recenti

Laude, quæ præscam decorat Ravennam,

Incolas inter decus est adeptus

Majus Olympi.

Dum puer silvis cupidus vagatur,

Hic, ait, Christi famulus, relictis

Sæculi curis, Superum Parenti

Serviet aptè.

Sic Dei multo celebranda cultu

Præcinit mirus fera lustra Vates:

Sic piæ gliscunt tenero latentes

Pectore flammæ.

Ecce cognatum stimulat ira

Sergius fundit genitor cruorem:

Ad pias natus fugit, & paternas

Deserit ædes.

Martyr & primus patriæ sacerdos

Hic bis antiquo è tumulo resurgens,

Visus est illi pia ferre templi

Thura per aras.

Claustra, quo aspectu attonitus, se in
arcta

4
Conjicit, favas maris hinc per undas
Vectis, æternæ duce sub Marino
Mittat aulæ.

Sit Patri summo decus & potestas,
Sint tibi laudes hominum Redemptor,
Et tibi confors utriusque lucis
Spiritus alme. Amen.

V. Ora pro nobis beate Pater Ro-
muâlde.

R. Ut digni efficiamur promissionibus
Christi.

Ad Magnificat, Antiphona.

Care Jesu, benigne Jesu, mel meum
dulce, desiderium ineffabile, dulcedo
Sanctorum, suavitas Angelorum! æ-
stuans inenarrabili Divini amoris ar-
dore clamabat.

Oratio.

Familiam tuam, quæsumus Dômi-
ne, beati Romuâldi patrocínio con-
fidéntem propítius respice: ut, quem
magístrum vitæ sibi delégit in terris,
eúndem apud Majestatem tuam inter-
cessórem habere mereatur in cælis.
Per Dóminum nostrum.

Ad Matutinum, Invitatorium.

Collaudémus Regem regum Dóminum,

* In translatione beati Romuâldi.

Psalmus. Veníte, exultémus.

Hymnus.

Cardinem Mundi médium pererrans;
Prona jam noctis trahit astra currus:
Nos super cælum sacra Romuâldi
Facta ferámus.

Céllula inclúsus flet, atque parcum
Fontis inclúsum láctici legúmen
Sumit, & longas prece pertináci
Décipit horas.

Móribus mentem décorans honéstis
Corpus intórto lácerat flagélló:
Ingemunt artus, ánimo alta cæli
Gáudia libat.

Incolas format némorum, docétque
Nos viam tuto pede inire Patrum,
Qui Palæstinos coluere saltus,
Quique Canópi.

Præsciis casus áperit futúros:
Abstrahit Sæcli láqueis poténtes,
Et jugum Christi tumefácta cogit
Colla subire.

Hoc pio flexus monitóre Petrus,
Pátriæ linquit malè parta regna:

Officia propria SS. Camaldulensium:

Nec crucis Christi generósa pondus
Terga recusant.

Arduum nudis pedibus cacúmen
Appuli montis, scelus ut nefandum
Expíet, jussis ádígít veréndis
Scándere Othónem.

Sanat ægrótos, stygis atra pellit
Monstra vi vocis penetrántis astra:
Arbórem cellæ vetat incidéntem
Tángere tectum.

Ignis extinguit rapídi furórem,
Et rates servat prece fluctuántes:
Régii Vatis réferat, docénte
Númíne, carmen.

Glóriam sancti Genitóris, atque
Prolis æternæ páriter canámus,
Nec Chori laudes táceant perénnes
Fláminis almi. Amen.

In primo Nocturno, Antiphona.

Ut beátum Apollinárem videro, apud
sæculum ultérius non manébo.

Psalm. Beátus vir, cum reliq. ut in
Communi Confessoris Pontif.

Antiphona. Dum própriam emendáre
vitam Mónachi despíciunt, de corri-
piéntis morte tractáre cœperunt.

Psalmus. Quare fremuerunt.

Aria. Accéntio mentis desidério cœpit de
virtútibus in virtútes mirabiliter créscere.

Psalmus. Cúm invocárem.

Antiphona. Marinus quoque gaudébat
beato Romuâlde esse devótus, cui nu-
per ipse fúerat Prælátus.

Psalmus. Verba mea áuribus percípe.

Antiphona. Per contínuum annum nul-
lum álium hábuit cibum, nisi tantum
per síngulos dies unum pugíllum cíce-
ris elíxi.

Psalmus. Dómine Dóminus
noster.

Antiphona. Quíndecim annis
Sabbato tantum & Dóminica die rigó-
rem jejúnii intermíttens, in contínuá
austerítate permánsit.

Psalmus. In Dómino confido.

V. Amávit eum Dóminus, & ornávit
eum. R. Stólam glóriæ induit eum.

De libro Ecclesiástici.

Lectio i.

Cap. 44.

Laudémus viros gloriófos, & parén-
tes nostros in generatióne sua.
Multam glóriam fécit Dóminus magni-
ficéntia sua à sæculo. Dominántes in
potestátibus suis, hómines magni vir-
tute,

tute, & prudentia sua præditi, nuntiantes in prophetis dignitatem prophetarum, & imperantes in præsentis populo, & virtute prudentiæ populis sanctissima verba.

R. Dum quadam die post visionem attentius oraret, tanto Divini amoris igne mentem illius Spiritus Sanctus accendit, ut in fletum prorumpens, * Uberes lacrymarum rivus restringere non valeret.

V. Monachorum pedibus prostratus, tradi sibi monasticum habitum inenarrabili desiderio flagitaret. Uberes lacrymarum.

Lectio ii.

IN peritia sua requirentes modos musicos, & narrantes carmina Scripturarum. Homines divites in virtute, pulchritudinis studium habentes: pacificantes in domibus suis. Omnes isti in generationibus Gentis suæ gloriam adepti sunt, & in diebus suis habentur in laudibus.

R. Dum patris ejus duritiam metuunt, * Conversioni illius aditum pandere non præsumunt.

V. Ravennæ Antistitem beatus Romualdus impiger adiit, eique omne sui cordis desiderium patefecit. Conversioni illius aditum.

Lectio iii.

QUI de illis nati sunt, reliquerunt nomen narrandi laudes eorum: & sunt quorum non est memoria: perierunt quasi qui non fuerint, & nati sunt, quasi non nati, & filii ipsorum cum ipsis. Sed illi viri misericordiam sunt, quorum pietates non defuerunt: cum semine eorum permanent bona.

R. Cœnobitæ Clarsenses Ravennatis Presulis suffulti patrocinio, beatorum Romualdum intrépida securitate suscipiunt, * Eique sanctæ conversationis habitum tradunt.

V. In eo igitur monasterio triennium ferè transégit. Eique.

Lectio iv.

HÆreditas sancta nepotes eorum, & in testamentis stetit semen eorum: & filii eorum propter illos usque in æternum manent: semen eorum, &

gloria eorum non derelinquetur. Corpora ipsorum in pace sepulta sunt, & nomen eorum vivit in generationem & generationem. Sapientiam ipsorum narrent populi, & laudem eorum nuntiet Ecclesia.

R. Tribus annis ipse, & Joannes Gradonicus sarculis terram frangentes, & triticum seminantes, * Ex manuum suarum labore vixerunt.

V. Qui nimirum dum agriculturam exercabant, pondus jejunii duplicabant. Ex manuum.

Gloria Patri. Ex manuum.

In secundo Nocturno, Antiphona.

Vir sanctus mentis oculos in cælum figens, ut Deo in omnibus obtemperaret, non timebat hominibus displicere.

Psalmus. Domine quis habitabit.

Antiphona. Regébat monachos sub stricta regule disciplina, neque alicui ab ea declinare impune licebat.

Psalmus. Domine in virtute.

Antiphona. Parvipendebat autem, si quis ad tempus magnum quid inciperet, si non etiam in eo longanimiter perseveraret.

Psalmus. Domini est terra.

Antiphona. Vigiliis verò temperatè, & cum magna discretione faciendas maxime suadebat.

Psalmus. Cantate Domino. i.

Antiphona. Quadragesimali tempore; nisi necessitate inevitabili cogeretur, in cella jugiter morabatur.

Psalmus. Dominus regnavit.

Antiphona. Erat quasi unus de Seraphim, quia flamma Divini amoris incomparabiliter æstuabat.

Psalmus. Cantate Domino. ii.

V. Os justii meditabitur sapientiam.

R. Et lingua ejus loquetur iudicium.

Lectio v.

BEATI Romualdi corpus, quod in Monasterio Vallis Castri prius fuerat conditum, post quadringentos & sexaginta ferè annos, apèrto tumulo integrum fuit repertum: eaque totius oris specie, membrorumque ac vestium compositione, ut somnum placidè sapientis, non tanto ante tempore de-

functi præferret imaginem. Non multos post annos duo Mōnachi Subalpini, de auferendis clam sacris Reliquiis impium consilium inierunt. Mox oportunitatem nacti, nocturno tempore vectibus & cuneis saxum moluntur: sceleratas sancto corpori manus injiciunt, quasi integrum sublaturi. Sed vix commoverant, cum carnis specie in cinerem mox delapsa, ossa tantum supererant, quæ illi festinantes rapta, ac multas in partes divulsa in faccum immittunt, temploque egressi, in sepósito atque inaccesso domus latibulo ita condunt, ut omnem perquirentium sagacitatem fallere facile possent.

R. Jam miles Christi assueto bello robustior, studébat quotidie ad majora proficere, ac semper semetipso fortior.

* Nullas jam poterat enervati hostis insidias formidare.

V. Sæpè se in figuris Æthiopum, sæpè se per diversorum animalium species ostendebat. Nullas.

Lectio vi.

Summo manè in templum reversi primi omnium furreptum Patris corpus exclamant: strépitu, mœrore, luctu cœnóbium totum permiscetur. Abbas cellas omnes, omnes templi ædiūque angulos perlustrare, cuncta rimari, excutere, sed incassum: ergo missi pròtinus qui diversis itineribus frustra sacrilegos persequerentur. Illi verò dies aliquot in cœnóbio comorati, nocte constituta cum rebus quibusdam aliis è sacrario sublatis, pretiosum faccum conducto jumento imponunt, ac Æsium versùs iter arripiunt. Cùmque prope arcis portam ad cauponem divertissent, ibique sacras Reliquias in cubiculo diligenter clausissent, ut quædam ex iis divenderent, quæ postremò substulerant, urbem ingressi sunt. Insigne intèrèa miraculum est consecutum.

R. Venerabilis vir dum in Sítia moraretur, per septem ferè annos inclusus mansit, * Et silentium continuum inviolabiliter tenuit.

V. Verùmtamen tacente lingua, &

prædicante vita, vix unquam tantum in convertendis hominibus laboravit. Et silentium continuum.

Lectio vii.

Puer cauponis filius ostium cubiculi, in quo sancta ossa posita erant, cùm pertransiret, lucem quamdam effulgentem visus sibi conspiceret, rimis oculos admovet, ac statim perterritus, patrem magna voce ad restinguendum incendium, quod ingens arderet in cubiculo, plorans conclamat. Præcipitat moras pater, inspicit per easdem rimas, volvi flammam ad tectum videt. Dejectis foribus, nullum ignis vestigium, nullæ flammæ repertæ. Vilis tantum faccum humi positus ternebatur, quem caupo exsolvens, ubi ossibus plenum offendit, novo terrore percussus, miraculi magnitudinem multis undique venientibus narrat. Intèrèa Vallis Castri Mōnachi superveniunt, rem omnem ad Episcopum deserunt. Ejus jussu sacrilegi comprehensi, furtum confitentur. Episcopus cum Clero univèrso, & magna insequentis populi multitudine ad cauponam se confert. Inde sanctissima ossa in majorem Ecclesiam translata honorifice collocat. Petentibus verò Abbate & Mōnachis ea sibi ab Episcopo & Æsinis restitui, cùm denegarèntur, res ad Piceni Legatum defertur.

R. Fagus super virum beatum impetum minans aliorum est ex Divina virtute projecta: * Ad speciosissimam eremum Camaldulensem, quam ipse ædificaverat.

V. Ut cunctis mirantibus cella omnino remaneret illasa. Ad speciosissimam.

Lectio viii.

IS post multam partium contentionem, sanctas Reliquias, quibus ablata fuerant, restituendas decernit: brachii tamen ossè Æsinis concessio, quod illi summa ad hanc diem religione venerantur. Reliquum corpus magnificentissima pompa, in sancti Blasii ædem Fabriarum defertur: cujus celebritatis memoriam duo inter cetera illustriorem fecere. Alterum, quod excitata in itinere controversia, esset ne ad anti-

quum

Officia propria SS. Camaldulensium.

quum Vallis Castri monumentum, an Fabrianum eundem, mulus, cui sacrum onus erat impositum nulla adigitatione potuit, ut ducentem Fabrianum viam omitteret. Alterum, quod pridie ejus diei, quo in oppidum tantus thesaurus illatus est: cum sub noctem suburbio appropinquaret, nec minus ea de re nuntius ad cives pervenisset, omnes repente campanæ suæ ipsæ sponte cieri coepta, signum publicæ felicitatis præclarum dedere. Incidit hæc translatio in diem septimam Februarii, anni millésimi quadringentésimi octuagésimi primi. Eamque diem cum Patres tantum Camaldulenses sollemnem agerent: jussit postmodum Clemens Octavus ut ab omnibus, qui ad recitandas Divinas Horas tenentur, perpetuo celebraretur.

R. O aureum Romuæ sæculum, quod etsi tormenta persecutorum non noverat, * Spontaneo tamen martyrio non carebat.

V. Aureum sæculum, quod inter montium & silvarum feras tot cælestis Jerusalem civis alébat. Spontaneo. Gloria Patri. Spontaneo.

In iii. Nocturno ad Cantica, Añã.

Beata anima in celum raptã, supinum jacere sanctum cadaver inveniunt.

Canticum. Beatus vir, qui in sapientia, cum reliq. de Communi unius Mart.

V. Lex Dei ejus in corde ipsius.

R. Et non supplantabuntur gressus ejus. Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio ix.

Cap. 19.

In illo tempore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis? Et reliqua.

Homilia S. Joannis Chrysostomi.

Ex Homilia 65. in Matthæum, in initio & infra.

Quam sunt hæc omnia, quæ te dicis, beatissime Petre, reliquisse? Arundinem, retia, naviculam, universumque piscatorum artificium: hæc tu omnia vocas? Ita, inquit, sed non ambitione quadam, aut inani gloria, verum ut pauperum plebem hæc interroga-

7
tione introducam. Nam quoniam à Domino dictum est: Si vis perfectus esse, vende quæ habes, & distribue pauperibus, & habebis in celo thesaurum: ne quis pauperum opinetur, non posse ad perfectionem se pervenire, cum non habeat, quæ pauperibus offerat: querit Petrus, ut tu discas nihil minus propter inopiam habiturum.

R. Cum finem suum imminere conspiceret, * Tandem ad Monasterium, quod in Valle de Castro construxerat, rediit.

V. Viginti annis antè prædixerat, quia in prædicto loco oporteret eum quiescere, & nullo astante spiritum exhalare. Tandem.

Lectio x.

Querit, inquam, Petrus, ne si id à Petro perciperes, præsertim cum adhuc spiritus gratiæ non abundaret, ambiguitate perplexus jaceres, sed ut ab ipso ejus Magistro prolata sententia firma spe roboreris. Nam quemadmodum etiam nos pro aliis disputamus, sic Apostolus quoque ad universi Orbis commodum non dubitavit interrogare. A superioribus enim patet, nihil de se ipso ambiguisse; qui enim ipsorum calorum claves suscepit, quanto magis de ceteris, quæ in celo sunt, consideret? Tu autem illum diligenter expende, quam exquisitè duo illa, quæ Christus à divite petiit, ut scilicet pauperibus substantiam distribueret suam, & Christum sequeretur, breviter complexus est, dicens: Reliquimus omnia, & secuti sumus te.

R. Cum cepisset ejus corpus magis magisque molestis ingravescere, * Noluit tamen vir sanctus in lecto decumbere.

V. Neque acquievit soliti rigorem jejunii, quantum poterat, relaxare. Noluit tamen vir.

Lectio xi.

Ambo enim hæc facta jam erant. Nam sua reliquerant, ut ipsum sequerentur, & eò quod omnia reliquerunt, sequi facilius potuerunt: & quoniam reliquerunt, confidere, atque gaudere ipsos admonébat. Quid igitur

Christus respondet? Amen dico vobis: quia vos, qui secuti estis me, in regeneratione, cum sederit Filius hominis in throno maiestatis suae, sedebitis & vos super duodecim sedes, iudicantes duodecim tribus Israel. An igitur & Judas sedebit? minime. Quomodo igitur in duodecim sedibus sedebunt? quomodo pollicitatio haec adimplebitur? attende quomodo, & qua ratione lex est a Deo per Jeremiam promulgata, in qua haec continentur: Ad summum loquar super gentem, & super regnum, ut auferam, & perdam: & si convertetur gens illa a malis suis, me quoque poenitebit a malis, quae cogitavi eis facere.

R. Post legitimos labores exactos, tandem feliciter requievit. * Et solitariam vitam solitario sine conclusit.

V. Nimirum qui sic obiit, ut praedixit, illuc transit, quod speravit. Et solitariam vitam.

Lectio xii.

Pariter enim, inquit, tam in bonis, quam in malis id facere soleo. Si enim restauraturum me dixeris, non faciam; scilicet, si quis indignum se hac pollicitatione praebuerit: quod primo confestim homini accidit. Tremor enim vester & timor, ait, erit super feras: quod est contrarium fieri videmus, quia videlicet indignum se homo tali praebuit principatu: sic etiam Judas. Nam ne punitionum terrore desperationem nonnulli compulsi, duriores ad virtutem fiant, aut bonorum pollicitationibus in desidiam dilabantur, utraque ista per Jeremiam corrigit, dicens: Et si minatus fuero, non diffidas: potes enim poenitentiam agere, & sententiam meam, sicut Ninivitarum, convertere: & si aliquod bonum promittam, propter promissionem non superius sis & piger.

R. Inclyte confessor Christi Romualde, Camaldulensium Pater & Dux intercede pro nostra, omniumque salute: * Ut tuis adjuti precibus regna caelestia consequamur.

V. Militantibus sub tua sancta disciplina, pia intercessione subveni. Ut. Gloria Patri. Ut.

Evangelium ut in Communi Abbatum.

A D L A U D E S,

& per Horas, Antiphona.

Inventa solitudine Romualdus adulescens dicebat intra se: O quam bene poterant Eremitae in his nemorum recessibus habitare!

Psalmus. Dominus regnavit, cum reliqua. Antiphona. Ubi cumque per silvas amaranum locum reperire poterat, mox se ad Eremitam desiderium ejus animus accendebat.

Antiphona. Mens itaque ejus caelitus inspirata jam divinabatur in amore, quod impleturus erat postmodum opere.

Antiphona. Verè Angelus Dei, verè Propheta sanctus, & lux magna occulta Mundo in finibus nostris apparuit.

Antiphona. Gratas agimus tibi omnipotens Deus, qui regionem nostram splendore tanti sideris illustrare dignatus es.

Capitulum. Dilectus Deo, ut supra in primis Vesp.

R. brev. Amavit eum Dominus, * Et ornavit eum. Amavit.

V. Stulam gloriae induit eum. Et ornavit. Gloria Patri. Amavit eum.

Hymnus.

Lucis aspectus dubie resurgens
Incipit noctis tenebras fugare,
Lucidus caeli Pater almus aedes

Intrat Olympi.

Ante bis denos orbitum diemque
Praeviens annos referat locumque,
Et sacro tempus satagit supremum

Claudere sine.

Lustra bis vitae duodena mensus
Et Deo centum famulatus annos,
Claustra tres inter, reliquosque vastas

Inter eremos;

Plenus in caelum properat diorum,
Spiritus cujus nive puriorem,
Ante conspectum Superum Parentis

Angelus offert.

Omnium gaudet procerum coronis,
Angeli pura specie resurget,
Et Prophetarum fruitur per alta

Regna decore.

Martyrum palmas rapit absque ferro,
Utque

Utque Confessor rutilat, catervis
Virginum septus, nivei pudoris
Præmia sumit.

Dive quos liquit tua magne virtus,
Da sequi nobis mōnitus, tuisque
Græssibus nostras vigili labore
Jungere plantas.

Glōriam Patri tribuāmus omnes,
Glōriam Christo, mēmore salūtis,
Glōriam sancti tibi concināmus
Ignis amoris. Amen.

Ū. Ora pro nobis beāte Pater Ro-
muāde.

R. Ut digni efficiāmur promissionibus
Christi.

Ad Benedictus, Antiphona.

Defosso post quinquēnium tūmulo san-
cti Viri corpus sanum illibatūmque re-
pēriunt, velut tunc fuerat, cū sepul-
tura illud primitus tradiderunt.

Oratio.

Familiam tuam, quæsumus Dōmi-
ne, beāti Romuādi patrocīnio con-
fidētem propitius respice: ut quem
magistrum vitæ sibi delēgit in terris,
eūdem apud Majestātem tuam inter-
cessorem habere mereatur in calis. Per
Dōminum nostrum.

Ad Tertiam, Antiphona.

Ubiq̄mque.

Capitulum. Dilēctus Deo, ut supra.

Ū. Amāvit eum, ut supra.

Ad Sextam, Antiphona.

Mens itaque ejus.

Capitulum.

Eccli. 45.

Glorificavit eum in conspēctu Re-
gum, & jussit illi coram pō-
pulo suo, & ostēdit illi glōriam
suam.

Ū. Os justī, ut supra.

Ad Nonam, Antiphona.

Grātiās āgimus.

Capitulum,

Eccli. 45.

In Fide & lenitate ipsius sanctum
fecit illum, & elēgit eum ex omni
carne.

Ū. Lex Dei ejus, ut supra.

Ad Vesp. omnia ut in i. Vesp.

Ad Magnificat, Antiphona.

Inter vivos cælestis Jerusaleem lapides
ineffabiliter rutilat, cum ignitis beātō
rum Spirituum turris exultat, candi-

dissima stola immortalitatis indutus ab
ipso Rege regum vibrante in perpē-
tuum diadēmate coronatur.

Oratio ut supra.

*Deinde fit commemor. S. Joannis de
Matha, ut in Breviario.*

DIE VIII. FEBRUARII.

*In festo S. Joannis de Matha Con-
fessoris. Duplex.*

*Omnia ut in Brev. cum commemor.
Octav. S. P. N. Romualdi in Laud.
Antiphona. Defosso. Ū. Ora pro no-
bis. Oratio. Familiam.*

*In ii. Vesp. à Cap. de seq. cum com-
memor. preced. & Octav. S. P. N. Ro-
mualdi, Antiphona. Inter vivos. Ū. Ora
pro nobis. Oratio. Familiam.*

Deinde S. Apollonie ut infra.

DIE IX. FEBRUARII.

*In festo sancti Raynaldi Episcopi &
Confess. Duplex.*

*Omnia de Communi Confess. Pontif.
primo loco.*

*In Hymno, Iste Confessor, mutatur
tertius Versus.*

*Et fit commemor. S. Joannis de Matha,
Antiphona. Hic vir. Ū. Justum dedū-
xit. Oratio. Deus, qui per S. Joānnem,
ut in Brev. Deinde Oct. S. P. N. Ro-
mualdi, Antiphona. Inter vivos. Ū. Ora
pro nobis. Oratio. Familiam, ut supra.*

*Postea S. Apollonie Virg. & Martyr.
Antiphona. Veni sponsa. Ū. Spēcie tua.
Oratio. Deus, qui inter cetera, & de
ea legit. xii. Lect. Apollonia Virgo &c.
ut in Brev. nisi incidat in Dominicam.*

*In Laud. fit commemor. Oct. S. P. N.
Romualdi, Antiphona. Defosso. Ū. Ora
pro nobis. Oratio. Familiam, ut sup.
& S. Apollonie, Antiphona. Simile est.
Ū. Diffusa est. Oratio, ut supra.*

*Vespere de S. Scholastica Virg. cum
commem. S. Raynaldi tantum.*

DIE X. FEBRUARII.

In festo sancte Scholastica Virginis.

Duplex secunda classis

cum Octava.

*Omnia ut in Brev. sine commemor. Oct.
S. P. N. Romualdi in i. Vesp. &
Laudibus.*

*In ii. Vesp. fit commemor. Oct. S. P. N.
Romualdi, ut supra.*

DIE

DIE XI. FEBRUARII.

Quinta die infra Octav. S. P. N.
Romualdi.

Invitatorium & Hymnus, ut in die
Festi.

In primo Nocturno, Antiphona. Ut
beatum Apollinarem video, apud sa-
culum ulterius non manebo.

Psalmi Feriales.

Sermo sancti Bernardi Abbatis.

Serm. 1. de S. Victore.

Lectio i.

Sancti Romualdi vita & gloria spe-
cialis, non tam ad gloriam, quam
ad virtutem provocat omnes, qui re-
cto sunt corde. Non recti plane, sed
perversi est animi, ante querere glo-
riam, quam exercere virtutem; & vel-
le coronari, qui legitime non certave-
rit. Vanum est vobis, inquit, ante lu-
cem surgere. Ita est: frustra ad celsi-
tudinem nititur gloria, qui prius non
claruit virtute. Frustra fatuæ Virgines
sponso obviam surgunt, quarum lampa-
des extinguuntur: & ideo fatuæ, quia
vacuis gloriantur lampadibus, virtutis
oleum non habentes.

Lectio ii.

Virtus, gradus ad gloriam: virtus,
mater gloriae est. Fallax gloria, &
vana est pulchritudo, quam illa non
parturivit. Sola est, cui gloria iure de-
betur, & secure impenditur. Sancto
Romualdo nec virtus, nec gloria deest:
sed quemadmodum ambæ res, & quo
ordine in homine processerunt, id ope-
ræ pretium intueri. Habemus enim,
dilectissimi, in vita Romualdi & quod
digne miremur, & quod salubriter imi-
temur. Tutius sane æmulanda solidio-
ra, quam sublimiora, & quæ magis
virtutem redoleant, gloriam minus.
Studeamus proinde moribus conformari,
cui in mirabilibus similari etsi vo-
lumus, non valemus.

Lectio iii.

ÆMulemur in viro sobrium vi-
ctum, devotum affectum; æmule-
mur mansuetudinem spiritus, castimo-
niam corporis, oris custodiam, animi
puritatem, ponere frænum iræ & mo-
dum linguæ, dormire parcius, orare

frequentius, commonere nosmetipsos
psalmis, hymnis, & canticis spiritu-
alibus, diebus jungere noctes, & divi-
nis laudibus occupare; æmulemur cha-
rismata meliora. Amulemur, inquam,
quod extitit liberalis in pauperes, pa-
tiens ad peccantes, benignus ad omnes.
Hoc enim melius. In his forma est,
cui imprimamur: in miraculis gloria à
qua reprimamur. Illa lætificent, ista
ædificent: moveant illa, ista promove-
ant.

In secundo Nocturno, Antiphona.

Dum propriam emendare vitam Mona-
chi despiciunt, de corripientis morte
tractare cœperunt.

Psalmi Feriales.

Capitulum.

Eccli. 45.

Glorificavit eum in conspectu re-
gum, & iussit illi coram populo
suo, & ostendit illi gloriam suam.

V. Justus germinabit sicut lilium.

R. Et florebit in æternum ante Dô-
minum.

Oratio. Familiam tuam, ut supra.

Ad Laudes & alias Horas, omnia
ut supra in die Festi; & sic dicitur
per totam Octavam; & sic commemor.
Octav. S. Scholastica, sicut etiam in
Vesperis.

DIE XII. FEBRUARII.

Sexta die infra Octavam S. P. N.

Romualdi.

In primo Nocturno, Antiphona.

Accenso mentis desiderio cœpit de vir-
tutibus in virtutes mirabiliter crescere.

Psalmi Feriales.

De Sermone S. Bernardi Abbatis.

Serm. 2. de S. Victore.

Lectio i.

GAudete in Domino, dilectissimi,
qui inter continua suæ pietatis be-
neficia indulset hominem mundo, cujus
multi salvarentur exemplo. Iterum di-
co gaudete, quod factus de medio ap-
propriavit Deo, ut multo plures ejus
intercessione salventur. In terris visus
est, ut esset exemplo: in cælum levá-
tus est, ut sit patrocinio. Hic infor-
mat ad vitam, illic invitat ad gloriam.
Factus est mediator ad regnum, qui
fuit incitator ad opus. Bonus mediá-
tor,

Officia propria SS. Camaldulensium.

qui sibi jam postulans nihil, totum in nos transfere desiderat, & supplicantis affectum, & supplicationis fructum. Quid enim querat sibi, qui nullius eget?

Lectio ii.

Hæc dies gloriolæ migrationis ejus, dies lætitiæ cordis ejus: exultemus, & lætemur in ea. Introivit in potentias Domini, gaudeamus quia nunc potentior est ad salvandum. Hodie Romualdus posito corpore, tanto alacrior, quanto expeditior penetravit in Sancta, similis factus in gloria Sanctorum. Hodie despecto mundo, & mundi principe triumphato, supra mundum victor ascendit, accipiens de manu Domini coronam victoriæ. Ascendit autem cum immensa supellectili meritorum, clarus triumphis, miraculis gloriosus. Sedet veteranus miles, debita jam suavitate & securitate quietus: securus quidem sibi, sed nostri sollicitus. O venerandam etiam ipsis Angelis sanctitatem, quam pari studio, etsi dispari voluntate, & mali fugitant, & frequentant boni. Nec facile dixerim quid virum astruat sanctiorem, horum favor, aut pavor illorum.

Lectio iii.

O Miles emerite, qui christianæ militiæ duris laboribus Angelicæ felicitatis requiem commutasti: respice ad imbelles & imbecilles commilitones tuos, qui inter hostiles gladios & spirituales nequitas tuis laudibus occupamur. Quam pium, quam dulce, quam suave, o Romualde, in hoc loco afflictionis, & in hoc corpore mortis te canere, te colere, te precari. Nomen tuum & memoriale tuum, favus distillans in labiis captivorum, mel & lac sub lingua eorum, qui tui memoria delectantur. Eja ergo fortis athleta, dulcis patrone, advocate fidelis, exurge in adiutorium nobis; ut & nos de nostra ereptione gaudeamus, & tu de plena victoria gloriæris.

In secundo Nocturno, Antiphona.

Marinus quoque gaudēbat beato Romualdo esse devotus, cui nuper ipse fuerat Prælatus.

Psalmi FERIALES.

In Laud. fit commemor. Oct. S. Scholastica. Vespera de S. Gregorio II. P. C. cum commemor. Oct. S. P. N. Romualdi, ut supra, & S. Scholastica, ut in Brev.

DIE XIII. FEBRUARII.

In festo S. Gregorii II. Pontif. & Confessoris. Duplex.

Omnia ut in Brev. cum commemor. Oct. S. P. N. Romualdi, & S. Scholastica in Laudibus.

Vesp. à Cap. de die Oct. S. P. N. Romualdi, cum commemor. S. Gregorii, & Oct. S. Scholast. ac S. Valentini Presb. & Mart.

DIE XIV. FEBRUARII.

In Octava S. P. N. Romualdi Abbat. Duplex.

Omnia ut in die Festi, præter Lectiones, ut infra.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente, quæ si non occurrant, legantur de Libro Ecclesiastici, Laudemus viros gloriosos, ut in die Festi.

In secundo Nocturno, Lectiones ex libro Moralium S. Gregorii Pape. Deridetur justi simplicitas, ut in Communi Confess. non Pontif. secundo loco.

In tertio Nocturno, Homilia Venerabilis Bedæ Presbyteri in Evang. Ecce nos reliquimus omnia ut in Conversione S. Pauli Apost. die xxv. Januarii.

In Laudibus fit commemor. Oct. S. Schol. & S. Valentini Martyr. ut in Breviar.

In ii. Vesp. commemor. Octava S. Scholastica, & SS. Faustini & Jovita Fratrum Martyrum, ut in Brev.

DIE XXIII. FEBRUARII.

In festo S. Petri Damiani Episcopi & Confess. Duplex.

Vespera de Cathedra S. Petri, cum commemor. S. Pauli, & S. Petri Damiani, Antiphona. Sacerdos & Pontifex. V. Amavit eum. R. Stulam gloriæ, de Communi Confess. Pontif.

Oratio.

Deus totius sanctitatis & sapientia fons & origo, fac nos summus beati Petri Damiani Confessoris tui atque Pontificis exemplis doctrinisque proficere: ejusque meritis & intercessione concede, ut contemptis mundani honoris illæcebris, tibi fo-

bi soli vacare possimus. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

In primo Noct. Lect. de Script. occur.
Si autem occurrat in Quadrage. Lectio-
nes. Fidelis sermo, ut in Communi Con-
fessoris Pontif.

In ii. Nocturno. Lectio v.

Petrus Ravennæ honestis parentibus natus, sed à matre numerosam prolem pertæsa derelictus, extraneæ mulieris ópera semivivus colligitur, fovetur, & recreatur, ac genitricis ubéribus increpata illius savitia restituitur: mox utroque orbatus parente, fratris asperrimi tutelam subit, sub quo tamquam vile mancipium, sordido victu & vestitu in abjectissimis officiis duram servitutem exercuit. Máxima vel tum religio & pietas in eo eluxit, dum repertam fortè pecuniam, non propriæ inédiæ sublevandæ, sed Sacerdoti, qui sacrificium ad expiationem suorum parentum offerret, addicere maluit: ab altero fratre Damiano Archipresbytero, ex quo sibi deinceps cognomentum assumpsit, tandem benignè susceptus, Faventiam primùm, deinde Parmam ad litterarum studia missus, brevi ad eò profecit, ut ipsis magistris esset admirationi, & sui sæculi eloquentissimus habitus, Rhetoricam apud frequentissimos Auditores magno plausu exposuerit. Ciliciis interim, vigiliisque corpus domans, libidinum faces fluviâlibus aquis merfus restringebat: sacrisque peregrinationibus insistens, largis elemosynis pauperum inopiam sublevabat, quos etiam ad suæ mensæ consortium adhibere, ipsisque ministrare sapius consuevit.
R. Inveni David.

Lectio vi.

Majoris perfectionis desiderio succensus Monasticum Institutum in Avellenensî Cœnobio apud Catriam, ubi & sanctus Romualdus habitaverat, ac per beatum Lodolphum discipulum suum, cum pluribus sanctioris vitæ ascetis florentem solitudinem fundaverat, lætus arripuit; quod multis postmodum Eremitis ac Cœnobiiis instructis, mirifice dilatavit. Vestium nitorem vel à primis tyrociniis sui annis ad eò exorruit, ut à

Magistro ad sancti Vincentii Monasterium, ubi vitam sancti Romualdi ex ipsius discipulis scribere didicit, aliquando missus, candidiorem tunicam, qua indutus erat, cum viliori commutaverit: metuens, ne ab omnibus sponsi potius, quam Monachi nomine appellaretur. Regularis officii signa preveniens ob nimias vigilias in morbum incidit, nec tamen adduci potuit, ut interim consuetam carniam abstinentiam relaxaret; sed divinitus convalescens, discretione adhibita, sacris invigilare studiis, ac Divinarum Scripturarum scientia præfulgere maxime cepit.
R. Posui adiutorium.

Lectio vii.

Ejus doctrinæ & sanctitatis fama pervagante, à Stéphano ejus nominis Nono Romano Pontifice Cardinalis Hostiensis Episcopus, licet reluctans, adlectus est. Quo in munere ex obedientia suscepto, summa vigilantia commissum sibi gregem eloquentissimis sermonibus ad pietatem componere maxime studuit. Viduarum & Pupillarum cura suscepta, Ecclesiasticos proventus in eorum commodum erogabat. Duodecim Pauperibus quotidie ministrans, in pelvicula, ubi eorum pedes abluerat, cibum ipse sumebat, super nudum cratem brevissimo somno contentus. Tandem amissam contemplationum suarum quietem ingemiscens, Cardinalitia & Episcopali dignitate abdicata, se ad dilectam solitudinem recepit, impostam sibi ob id à Pontifice penitentiam centum annorum alacriter implens, variisque exemplis & rationibus factum excusans, ut propositi sui retinendi veniam impetraret. Interim assiduis vigiliis & carnis macerationibus senile corpus, variis ferreis nexibus undique contractum, atterere non desistit. Quadragesimæ tempore nil coctum accipiens, pomisque tantum absque ullo potu contentus, ob nimiam imbecillitatem aliquid infusi leguminis coactus est sibi indulgere; in utriusque tamen Quadragesimæ initio triduam ab omni penitus cibo abstinentiam servabat.
R. Ille est qui ante Deum.

Lectio viii.

V Atrijs Pontificiis legationibus, tum ante, tum post abdicationem suam fungi iussus est, quibus à Nicolaitarum hæresi & simoniaca labe purgatam Mediolanensem Ecclesiam Romanæ Sedi reconciliavit; Monasterii Cluniacensis immunitatem asseruit. Henricum Tertium Imperatorem ab uxoris prætenso divortio, & Ecclesiastica libertatis impugnatione deterruit. Ravennates, qui Archiepiscopo suo adversus Romanum Pontificem insurgenti adhæserant, ad officium revocatos, à censuris absolvit. Jejunium sextæ Feriæ, & horarias beatae Virginis preces, ejusque Sabbati cultum, ac feriæ secundæ Purgantium Animarum expiationi addictæ consuetudinem propagavit, necnon inferendæ sibi disciplinæ more suo, & discipuli sui beati Domini Loricati Prioris Sistræ exemplo maxime promovit. Cadolao Antipapæ Ecclesiam vexanti fortiter restitit, ejusque depositionem intra annum futuram prædixit. Aquam bis in vinum convertit. In summa panis inopia cibos sibi cælitus asserendos prævidit. Clientes suos sæpius à periculis liberavit, aliisque miraculis claruit. Demum sanctitate & doctrina clarum, cum innumeris laboribus, scriptisque præstantissimis Ecclesiam illustrasset, Faventia octavo Kalendas Martii migravit ad Dominum; ab eadem ur-

be, ubi sacrum ejus corpus in Ecclesia beatae Mariæ, miraculis clarum quiescit, in Patronum electus, cum ejus præsidium in difficillimæ obsidionis liberatione fuisset experta.

R. Justum deduxit.

In tertio Nocturno, Homilia S. Gregorii Papa in Evangel. Homo peregrè proficiscens, de eodem Communi cum xii. Lectione de Homilia in Evangel. Hoc est præceptum meum, de Communi Apostolorum pro Vigilia: vel de Feria, si celebretur in Quadragesima.

In Laudibus commem. Vigilia S. Mathie, Antiphonis & Vers. de Psalter. Orat. Da quæsumus omnipotens Deus, de Communi in Vigilia Apostolorum, nisi venerit in Quadragesima, de qua tunc nihil sit.

Vespera de S. Mathia Apostolo cum commemor. præced. Antiphona. Amavit eum Dominus. V. Justum deduxit.

R. Et ostendit, de Communi Confessoris Pontif.

Oratio. Deus totius sanctitatis, ut sup.

D I E XIII. M A J I.

In festo B. Fortis Confess. Semidupl.

Omnia de Communi secundo loco, mutatur tertius Vers. Hymni.

D I E XII. J U N I I.

Festum S. Parisii Confessoris, duplex, transfertur post Festum SS. Trinitatis; ac proinde ejus Officium recitandum ex parte Æstiva.

14.

O F F I C I U M
S. P. N. R O M U A L D I
A B B A T I S

*Recitandum qualibet Feria tertia non impedita Festo duplici à Monachi,
Eremitis, ac Monialibus Ordinis Camaldulensis
sub Ritu Semiduplici.*

Ex indulto SS. P. D. D. N. CLEMENTIS PAPÆ X.

I N I. V E S P E R I S.

Antiphona. Dómine, quinque talénta,
ut in *Communi Confessoris non Pontificis.*

Capitulum.

Eccli. 31.

Béatus vir, qui inventus est
sine mácula: & qui post au-
rum non ábiit, nec sperávit
in pecúnia & thesáuris. Quis
est hic, & laudábimus eum? fecit enim
mirabilia in vita sua.

R. Deo grátias.

R. breve. Os iusti, * Meditábitur sapi-
entiam. Os iusti.

V. Et lingua ejus loquetur iudícium.
Meditábitur.

Gloria Patri. Os iusti.

Hymnus. Ille Conféssor, ut in *Com-
muni Confess. non Pontif.*

V. Amávit eum Dóminus, & ornávit
eum. *R.* Stolum glóriæ induit eum.

Ad Magnificat, Antiphona.

Chare Jesu, benigne Jesu, mel meum
dulce, desidérium ineffabile, dulcedo
Sanctorum, suavitas Angelorum! æstuans
inenarrabili Divini amoris ardore cla-
mábat.

Oratio.

Famíliam tuam, quæsumus Dómi-
ne, beáti Romuáldi patrocínio con-
fidéntem propítius respice: ut quem
Magístrum vitæ sibi delégit in terris,
eúmdem apud Majestátem tuam inter-
cessórem habére mereátur in cælis. Per
Dóminum nostrum.

*Inter Commem. pro S. P. Benedicte,
Añ. a. Sanctíssime Conféssor, ut in Brev.*

Ad Matutinum, Invitatorium. Re-
gem Confessorum Dóminum, * Veníte
adorémus.

*Hymnus, Antiphona, Psalmi, & V.
Nocturnorum de Communi Confess. non
Pontificis.*

*Lectioes primi Nocturni in hieme de
Scriptura, ut in Breviario, R. de
de Communi Confess. non Pontif.*

*In Æstate in primo Nocturno Lect. de
libro Ecclesiastici de Communi Confess.
Pontificis. Laudémus viros gloriófos.*

*In ii. Nocturno Antiphona, Psalmi,
& V. de Communi Confess. non Pontif.
Lect. ii. Nocturni de S. Petro Damia-
ni, ut infra in quolibet mense disposi-
ta. R. de Communi Confessoris non
Pontificis.*

*In iii. Noctur. Homilia S. Hierony-
mi Presbyteri in Evangel. Ecce nos
reliquimus ómnia, ut in Communi Ab-
batum.*

Noná Benedictio. Cujus commémora-
tionem cólimus.

Ad Laudes, Antiphona. Dómine,
quinque talénta.

Capitulum. Beátus vir.

R. breve. Amávit, de eodem *Communi.*

Hymnus.

Jesu coróna celsior,
Et veritas sublimior,
Qui constanti sérvulo
Reddis perenne præmium:
Da supplicánti cœtui,
Obtentu hujus óptimi,
Remissionem criminum,
Rumpéndo nexum vinculi.

Voti-

Votiva lux recólitur,
Qua nos Paréntis ínclyti.
Dignis repénsa láudibus
Ad alta virtus évocet.

Hic vana terræ gáudia,
Et luculénta prædia,
Pollúta sorde députans,
Ovans tenet cæléstia.

Te, Chríste Rex piíssime,
Hic confiténdó júgiter
Calcávit hostem fórtiter,
Supérbam ac fatéllitem.

Virtúte clarus & Fide,

Confessionis órđine:

Jejúna membra déferens;

Dapes supérnas óbtinet.

Proinde te piíssime,

Precámur omnes supplices;

Ut hujus Almi grátia

Nobis remíttas débíta.

Glória Patri Dómino,

Glória Unigénito,

Unà cum Sancto Spírítu;

In sempitérna sæcula. Amen.

V. Justum dedúxit Dóminus per vias
rectas.

R. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Benedíctus, Antiphona. Euge fer-
ve bone, ut in Comuni Confessor.
non Pontific. Oratio. Familiam tuam,
ut supra.

Ad Laudes pro commemor. S. P. Be-
nedícti, Antiphona. O beáti viri, ut
in Breviario.

Ad Horas omnia ut in Breviario
de Comuni.

In ii. Vesperis, omnia de Comuni,
præter Antiphona ad Magnificat, cu-
jus loco dicitur sequens. Inter vivos
cæléstis Jerúsalem lapides ineffabíliter
rútilat, cum ignítis beatorum Spírítu-
um turmis exúltat, candidíssima sto-
la immortalitátis indúctus, ab ipso Re-
ge regum vibránte in perpétuum dia-
démate coronátur.

Oratio. Familiam tuam.

Commemoratio pro S. P. Benedícto,
ut supra in i. Vesperis.

MENSE JANUARI.

Omnia ut supra, præter Lectiones
Secundi Nocturni que dicuntur ut in-
fra; & sic in aliis mensibus.

Ex sancto Petro Damiani tom. II.

vita S. P. N. Romualdi,

cap. I. Lectio v.

Romuáldus Ravénna, Sér gio pa-
tre, ex illustríssima Ducum fuit
stirpe progénitus. Cúm ad adolescén-
tiam pervénisset, non léviter à sensus
illécebris alléctus, devótè se Deo com-
méndans, hujúsmodi láqueos decliná-
re satagébat. Et si aliquándo venatío-
nis stúdio incúmbens per sílvas lo-
cum amœnum reperísset, totus ad ere-
mi desidérium accénlus in eremíticas
laudes prorumpébat. Cúm autem ejus
pater Mundo veheménter inténlus, ad-
vértus propínquum suum inimicitias
exarcéret, eúmque tandem violénter
de médio sustulísset: Romuáldus licet
nullum perémpto vulnus intulísset,
quia tamen neci interfúerat, tanti reá-
tus dolore corréptus, pœnitentiæ cau-
sa ad Clásénsé monastérium beáti Apol-
lináris se contulit, homicidárum more
diébus quadraginta in lúctibus per-
mansúrus, ibique dístrícta pœnitén-
tia se júgiter mácerans. Tandem sæ-
culi voluptátibus ac Mundo renún-
tians stríctiorem vivéndi formam am-
pléxus est.

Lectio vi.

Cap. 2. & 3.

Cum enim Fratrem de Sæculi con-
témptu sæpius audíret, & beáti
Apollináris semel atque íterum visió-
ne confortátus, quadam die júxta con-
suetúdinem oratióni incumberet, tan-
to Divíni amoris igne illíus mentem
Spírítus Sanctus accéndit, ut ínflatum
prorumpens, úberes lacrymárum rivos
restínguere non valéret; monachórum
se pédibus prostrátus advólveret, tradi
sibi monásticum hábitum inenarrábili
desidérió flagitáret. Illis verd ob durí-
tiam ejus patris hoc différentibus, Ho-
néstum Ravennaténsé Antístitem, qui
ántea cœnobii Clásénsis Abbas fue-
rat, ádiit, & ab eo, ut à Frátri-
bus in collégium adsciscéretur, im-
petrávit. In quo monastério trién-
nium ferè transégit, ibique cœ-
piens árdúam perfectiónis sémitam
arripere, quam quidam ex illis re-
missus calcábant, quos & sæpè cor-
rigé-

16
rigébat, eorum incurrit indignationem.

Lectio vii.

Cap. 4.

Ducébat tunc temporis eremiticam vitam in Venetorum finibus beatus vir Marinus, ad quem Romualdus se contulit, & sub illius regimine degere instituit. Fulgebat autem Marinus, inter ceteras virtutes, animi simplicitate, & sincerissima puritate. Psalterium per singulos dies totum canebat, ruditer tamen: & plerumque de cella cum discipulis exiens per latitudinem eremi psallendo spatiabatur. Romualdus autem, quia saeculum idiota reliquerat, aperto Psalterio vix suorum versuum notam syllabam explicare valebat. At Marinus virgam in dextera gerens Romualdo è diverso sedenti sinistram capitis partem saepissime verberabat. Quapropter Romualdus post multa, gravi admodum necessitate compellus, humiliter ait: Magister si placet à dextro me deinceps tempore percute, quia lavæ auris auditum jam funditus perdo. Tunc ille tantam ejus patientiam admiratus, indiscretæ severitatis disciplinam temperavit.

Lectio viii.

Cap. 5. & 6.

Petro ex Duce Dalmatiæ, & Joanne Gradonico illius familiarissimo, ejus & Marini opera Monachis factis, & ad referendum cum ipsis solitudinis rigorem adjunctis, Romualdus accenso mentis desiderio cepit de virtutibus in virtutes mirabiliter crescere, & reliquos Fratres sanctæ conversationis gressibus longius antecire; ut jam quidquid inter Fratres sive de spiritualibus, sive de corporalibus ipse decerneret, cunctis acceptantibus ejus omnino sententia prævaleret. Quin ipse quoque Marinus gaudébat esse Romualdo devotus, cui fuerat paulo ante prælatus. Admirabilis namque abstinentiæ per annum continuum in singulos dies ex uno pugillo elixi ciceris vixit. Tribus vero annis ipse & Joannes Gradonicus sarculis terram frangentes, & triticum seminantes, ex manuum suarum labore vixerunt; qui dum agricul-

turam exercébant, pondus jejunii duplicábant.

MENSE FEBRUARII.

In secundo Nocturno.

Lectio v.

Cap. 7.

Non defuit diabolus beatum Romualdum variis tentationibus, in initio præsertim conversionis agitare; magnificando scilicet gloriam sæculi, quam reliquerat, & nullius meriti, quæ in Religione sufferébat, accusando, multorumque laborum horrorem incutiens, in longæ vitæ spatio, quod promittébat, sæpè cellulam ejus percutiens, cum adhuc vix obdormiret, eum excitabat, & quasi jam imminente crepusculo per totam noctem vigilando deduxit. Per continuum ferè quinquennium super pedes ejus, & crura nocturno jacuit tempore, & ne huc illucque facile se verteret, typo phantastici ponderis aggravavit. Turpibus etiam visionibus aggrediebatur, quos tamen iniquos spiritus durissimis increpationibus effugabat, & Fidei armis se accingens, provocantibus hostibus in campum obviare se promptum offerébat.

Lectio vi.

Cap. 8. & 9.

Quindecim annis per totam hebdomadam, exceptis Sabbatis & Dominicis diebus jejunavit, deinde juxta statuta à beato Silvestro remissionem Sabbati in quintam feriam commutavit, quod jejunii genus eremiticæ vitæ sectatoribus indixit. Licet autem ipse diem saepissime absque ullo cibo transigeret, id tamen aliis omnino prohibébat, dicere solitus ad perfectionem tendenti, hoc summe congruere, ut quotidie comedat, & semper esuriat. Vigilias cum discretione faciendas persuadébat, licet somnum in tantum exosum haberet, ut illud gravissime puniret. Dicébat etiam melius esse unum Psalmum ex corde canere, quam centum cum mentis fabulatione percurrere. Hanc tamen gratiam non habentes hortabatur nequaquam desperare, neque ab ipsa corporali exercitatione tepescere, donec ipse, qui voluntatem dedit, tribuat aliquando facultatem. Tantummodo adjiciens orationis incensum,

sum, mentis intentio in Deum semel
fixa custodiat, quod exterius veniens
cogitationum aura perturbat: ubi enim
est intentio recta, contra voluntatem
cogitatio veniens, non est nimium for-
midanda.

Lectio vii.

Cap. 10.

DUm in Gallia finibus moraretur,
quemdam agricolam familiarem ha-
bebat, qui sibi in his, quibus in cel-
la opus erat, aliquando inserviebat, &
quod ei opportunum noverat, ditor
charitate, quam rebus, de sua pauper-
tatis inopia hilariter ministrabat. Hu-
jus vaccam Comes quidam superbus
impetu barbarico rapuit, ejus carnes
parari sibi in prandium praecepit. San-
ctus itaque Romualdus ad eundem
Comitem concito gradu nuntium mi-
sit, ut pauperi animal redderet, humil-
lima supplicatione deprecans. Cujus
preces protervo spiritu Comes respuit.
At vix primum dicti animalis jam pa-
rati ad edendum frustum in os suum
immisit, quod repente in illius guttu-
re immobiliter haesit, ita ut inter-
cluso spiramine, terribili morte neca-
tus sit.

Lectio viii.

Cap. 11. 12. & 13.

Alius vero Comes, Olibanus nomi-
ne, multis culpae ponderebus
gravatus, sancti Romualdi suasionibus
cedens, montem Casinum adiit, & in
monasterio sancti Benedicti Divino ser-
vitio se irrevocabiler mancipavit. In-
terim Sergius sancti Romualdi Pater
monachus effectus, aliquantò post san-
ctae conversationis poenitens ad Sae-
culum redire conatur. Quo tamen Ro-
mualdus per nuntium audito, necessa-
rium esse decrevit, ut inde discedens
patri pereunti quantocyus subveniret.
Incola vero illius regionis ejus absen-
tiam aegre ferentes, illum impia pietate
perimere tentarunt, ut videlicet,
quia eum non poterant retinere viven-
tem, haberent saltem pro patrocinio
terrae vel corpus exanime. At venera-
bilis Vir simulata demencia, illorum ma-
nus evasit, & libera facultate uti per-
missus baculo innixus nudis pedibus e
Galliarum finibus Ravennam usque per-

Offic. SS. Camald. P. Hiem.

venit, ibique patrem ad Saeculum re-
dire volentem ita corripuit, donec ad
salutis statum, Deo adjuvante, rediit.

M E N S E M A R T I I.

In secundo Nocturno.

Lectio v.

Cap. 14. 15. & 16.

Sergio parente ad sanctae conversa-
tionis gressus revocato, & feliciter
vita functo, & Marino in solitudini-
bus Apuliae a latroneculis interfec-
to, Romualdus in palude Classis cellam
figens, in loco, qui dicitur Pons Pe-
tri, habitavit. Postmodum vero non
corporis aegritudinem metuens, non
factoris nauseam perhorrescens, sed ne
imbecillitatis occasione quantumlibet se
ab abstinentiae rigore remitteret, ad
Classis itidem praedium, ubi est Eccle-
sia beati Martini, quae dicitur in Sil-
va, migravit. Ibi vero quadam die
dum Completorium caneret, ecce ma-
ligni spiritus repentino impetu cellam
ejus ingressi, protinus illum in terram
sternunt, immani corde conficiunt, &
exhaustis longo jejunio membris dirissi-
mos ictus illidunt. Tandem Romual-
dus inter ipsa percussionum verbera,
respectu Divinae gratiae visitatus, in
hanc vocem erupit: Care Jesu, dilecta
Jesu, quare me dereliquisti? numquid
omnino me inimicorum manibus tradi-
disti? Ad haec omnes iniqui spiritus Di-
vina virtute fugati sunt.

Lectio vi.

Ibid. & c. 17.

Post haec, tanta Divini amoris com-
punctio Romualdi pectus accendit,
ut totum cor ejus in lacrymas, quasi
cera liqueceret, & de tot allisionibus
fauciati corporis nil sentiret. Mox sa-
nus & validus de terra surrexit, & li-
cet impediante adhuc sanguine ad eun-
dem Psalmi versum, quem reliquerat,
rediit. In ingressu quippe demonum fe-
nestra cellulae in frontem illius impexit,
in qua manifesta postmodum cicatrix oc-
culluit, quae evidens vulneris indicium,
quamdiu vir sanctus vixit, ostendit. Igi-
tur milles Christi afflicto bello robustior,
quotidie ad majora proficere studebat,
de viribus in vires crescere, & semper
semetipso fortior nullas jam poterat
enervati hostis insidias formidare.

B

Le-

Sæpe verò sibi in cella residenti velut teterrimi corvi, vel vultures iniqui spiritus videbantur assistere, & quasi ad custoditum animalis cadaver, quia non audèbant accèdere, cogebantur èminùs aspectare. Sæpe etiam se in figuris Æthiopum, sæpe se per diversorum species animalium ostendebant; quibus clarus Christi triumphator insultans dicebat: Ecce paratus sum, venite, & si qua in vobis est virtus, ostendite: Numquid victi jam estis: & machinas certandi contra Dei servulum non habetis? eosque verbis exprobratoris confundens, confestim velut missis totidem jaculis effugabat. Quapropter videns diabolus, quia per semetipsum contra Dei famulum prevalere non posset, ad callida argumenta conversus, quocumque vir Dei ibat, discipulorum ejus animos adversus eum in malitiam excitabat, ut quia retinere eum ab accenso sui fervoris impetu impossibile fuerat, saltem ab alienæ salutis cura compesceret, & quia ipse ab hoste superari minimè posset, vel ex aliis victoriam non negasset.

Aliquando namque ad locum, qui Balneum dicitur, in Saxenati territorio transit, ubi non paucò tempore commoratus, Monasterium in honorem beati Archangeli Michaelis construxit, à quo non longè cellam in ea habitaturus intravit. Cum verò ex septem numismatum libris ab Hugone Marchione acceptis sexaginta solidos pro restauratione Monasterii Palatioli fratribus in adiutorium direxisset, reliquum in opus simile reservando, Monachi sancti Michaelis belluino contra eum furore commoti, facta conspiratione, unanimiter cellam ejus cum subdibus & phalangiis irrumpunt, verbèribus eum multis afficiunt, & dirèptis omnibus turpiter dehonestatum, de finibus suis expellunt, quapropter delibèraverat quidem Romualdus, ut deinceps sua contentus, alienæ salutis curam postpòneret: verum intèrno terrore correptus sententiam mutavit: ex

dictis autem Monachis, unus in Sappin fluvium cadens extinguitur, super alios verò de nocte quiescentes repente tota communis adificii fabrica corruit, & multorum membra contrivit.

MENSE APRILIS.

In secundo Nocturno.

Lectio v.

Cap. 19. 20. & 21.

Cum beatus vir Romualdus non longè à Patria moraretur, ex præcepto sancti Apollinaris qui ei apparuit, locum deferens ad suum Monasterium reversus est. Inclusus deinde in palude Commaclensi, quæ dicitur Origarium, indeque nimio palustris cœni fœtore, & corrupto aere, ita totus tumefactus, & depilatus exiit, ut nequaquam eadem, quæ inclusa fuerat species, videretur. Nam & caro ejus tota eatenus erat viridis, ut vix stelliõni discolor appareret. Alio autem tempore in insula, quæ Pereum dicitur, à Ravenna duodecim milliariibus distante habitavit, ubi dum in cella cum Gulielmo ejus discipulo moraretur, angusti parietes habitaculi repente flamma corripuit, deinde ad alta conscendens dominari per tecta liberis jam viribus cœpit; sed eo ad solitæ defensionis armamentum, nempe ad orationem, confugiente, confestim, stridentens ignium globos Divina virtus extinxit.

Lectio vi.

Cap. 22.

Eodem tempore Othone juniore desiderante præesse beatum Romualdum monachis Clascensibus, optionem dedit eligere quem vellent. At illi unanimiter expetunt Romualdum. Imperator autem diffidens beatum virum ad regiam aulam evocari posse per nuntium, ire ad eum per semetipsum voluit, & ad cellam ejus, sole jam occidente pervenit: cui Romualdus, quia magnum hospitem in parva domo susceperat, lectum suum ad quiescendum dare dignatus est, coopertorium tamen Rex noluit, quia aspèrimum judicavit. Manè autem factò, Rex eum secum ad palatium duxit, eique instare, ut Abbatiam susciperet, multis precibus cœpit. Tandem coactus beatus Vir

onus suscepit, referens hoc sibi non videri novum, sed ante quinquennium sibi fuisse divinitus revelatum. Regēbat itaque monachos sub districta Regula disciplina, neque alicui ab ea declinare impune licebat, ita ut neque nobilis, neque litteris eruditus quispiam per actus illicitos in dexteram lavamque partem deflectere, vel a recta conversationis audebat recitidine deviare.

Lectio vii.

Cap. 23. & 24.

Obsidebat tunc temporis Rex Tiburtinam civitatem, quia cives incluyerat ejus Ducem Mazolinum interfecerant, ipsum quoque Regem correptis armis a suis mœnibus exturbantes. Quare venerabilis Vir illuc ex Divina providentia missus, imminens tot animarum periculum delēvit. Cum enim pactum esset, ut Tiburtes ad honorem Regis mutorum partem direrent, obsides darent, & Ducis interfectorem ad ejus matrem catenatum dirigerent; beatus Vir fufus ad Deum precibus omnia mitigavit. Aliud quoque bonum opus ibidem fecit: nam quidam monachus Venērius nomine cum tantæ humilitatis ac simplicitatis esset, ut omnes Fratres illum subsannando despicerent, tandem eorum ludibria amplius sustinere non valens, in solitudinem, inconsulto Abbate, secesserat. Ad illum igitur accessit Romualdus, & suis exhortationibus ad Abbatem reverti pro consensu rediit. Qui iterum in solitudinem rediens non levia sanctitatis etiam post mortem reliquit indicia.

Lectio viii.

Cap. 25.

Tannus Regi familiarissimus, qui ex præcepto Regis jusjurandum securitatis dederat Crescentio Romano Senatori, in monte sancti Angeli obsessio, quo jurejurando decēptus, capitalem sententiam passus fuerat, a beato Romualdo sæculum derelinquere iussus est; & ipse quoque Rex ex eodem crimine beato Viro confessus, penitentiæ causa nudis pedibus de Romana urbe progrediens sic usque in Garganum montem ad sancti Michaelis

Ecclēsiam perrexit, per totam etiam Quadagesimam in Clāssensi monasterio beati Apollinaris mansit, ubi jejūnio & Psalmodiæ intentus, cilicio ad carnem indutus, aurata desuper purpura tegebatur, lecto etiam fulgentibus palliis strato, ipse in flore de papyriis confecta tenera delicati corporis membra terebat. Promisit itaque Romualdo Impērium renūtiare, & monasticum suscipere habitum, & cui innūmeri mortales erant obnoxii, jam ipse pauperculo subiectus, cœpit esse debitor sui.

M E N S E M A J I.

In secundo Nocturno.

Lectio v.

Cap. 26.

Romualdus cum eodem Tammo & sancto Bonifacio, quem nunc felicissimum Martyrem se habere Russiana gloriatur Ecclēsia, nec non & cum aliis Teutonibus jam monachis, ipso Duce, effectis a Tiburis oppido ad monasterium sancti Benedicti, quod in Casino constitutum est monte, devenit: ibique graviter infirmatus, Divina misericordia citò convāluit. Habebat autem equum fatis egregium: quem sibi Busclavi Sclavonici filius Regis dederat, factus ab eo monachus. Hunc Vir sanctus humilitatis studio permutavit, & lucrōso concambio asinum laudabilis negotiator accepit, nimio quippe Redemptoris nostri desiderio, qui asellæ tergo consederat, Vir venerabilis hoc ipsum animal libentius equitabat.

Lectio vi.

Ibid. & Cap. 27.

Redit postea beatus vir Romualdus ad Pereum, ubi dudum habitaverat, ibique multis Fratribus aggregatis, ac per cellas singulas constitutis, tanto fervore eremiticæ conversationis rigorem & in se, & in aliis tenuit, ut illorum vita omnibus, ad quos eorundem fama pervenire poterat, mirabilis haberetur. Quis enim non obstupesceret, quis non immutationem Divinæ dexteræ predicaret; cum vidisset prius homines sericis, immo deauratis vestibus indutos, crebris obsequentium cuneis consipatos, omnium deliciarum

affluentiis assuetos, nunc eos cerneret uno byrso contentos, inclusos, discalceatos, incultos, & tanta abstinentia ariditate contritos? Faciebant autem omnes opera manuum, alii scilicet cochlearia, alii nebant, alii retia necebant, alii cilicia. Quorum tamen omnium vitam sancti Bonifacii conversatio longius transcendebat, qui postea consecratus Episcopus, ad predicandum Evangelium in Prussiam missus, baptizato Rege, cum aliis innumeris martyrii coronam adeptus fuit.

Lectio vii. Cap. 28. 29. & 30.

Romualdo igitur in Pereo commorante, Busclavus Rex preces Imperatori direxit, ut sibi spirituales viros mitteret, qui regni sui gentes ad Fidem vocarent. Quate Romualdum imperator aggreditur, & concedi sibi de suis monachis, qui illuc destinari utiliter valeant, deprecatur. Romualdus vero id arbitrio suorum Fratrum commisit, ex quibus duo se ultrò obtulerunt, quorum alacri voluntate cognita, Romualdus cum benedictione in Poloniam mittit, quò perventi, & Rege salutato, in eremo per septennium fecerunt. Cumque linguam probe callerent, monachum ad urbem Romanam dirigunt, ut ab Apostolica Sede predicandi licentiam obtineat: qui dum reverteretur, ab apparitoribus Imperatoris ob suspicionem, quòd Busclavo regiam coronam à Sede Apostolica reportaret, captus, & carcerali custodia mancipatus, ab Angelo mirabiliter liberatus fuit. Postea suggerente Romualdo Imperator monasterium in honorem sancti Adalberti construxit, cui contigua Clarsensis Cenobii pradia contulit, cui etiam Imperatori se monachum fieri ut promiserat renuenti, propinquam mortem, prout evenit, prænuntiavit.

Lectio viii. Cap. 31.

Dum verò habitaret in monasterio à se in finibus Parentinæ civitatis constructo ad magnæ perfectionis cum mulum pietas illum Divina provexit, ita ut Sancto afflatus Spiritu: & nonnulla ventura prospiceret, & multa

veteris ac novi testamenti occulta mysteria radiis intelligentiæ penetraret; & quadam die psallens in cellula, cum incidisset in hunc versiculum: Intellectum tibi dabo, & instruam te in via hac, qua gradieris: firmabo super te oculos meos: repente sibi tanta lacrymarum effusio orta est, & ita mens ejus ad intelligendas Divinæ Scripturæ sententias illustrata est: ut ex tunc, & deinceps quamdiu vixit, & quando-cumque voluisset, uberes sibi lacrymæ facillimè fluerent, & plurima illum Scripturarum mysteria non latèrent. Frequenter etiam Divinitatis contemplatione raptus, æstuante Divini amoris ardore clamaret: Care Jesu, care, mel meum dulce, desiderium ineffabile, dulcedo Sanctorum, suavitas Angelorum, & similia. Quam lacrymarum abundantiam continere non valens, idèd Missam coram pluribus celebrare nolèbat.

M E N S E J U N I I.

In secundo Nocturno.

Lectio v. Cap. 32. & 33.

Miserunt aliquando ad beatum Virum Fratres, qui morabantur in solitudine, qua Bisurcum dicitur, consilium flagitantes, qualiter conversari in eremo deberent, & diabolicis impugnationibus resistere. Quos Romualdus multo salutaris doctrinæ sale condidit, & multis contra antiqui hostis insidias virtutum armis instruxit. Alio quoque tempore rursus predicti Fratres ad eum nuntios dirigunt, de eadem re consilium majore adhuc anxietate requirentes; quibus respondit: Ego nunc libellum de pugna demonum scribo, quem cum redieritis dabo, vel certe ipse forsitan vobiscum venio, ad quod & se paratum ostendit. Cumque navim ascendisset, exorta valida tempestate, omnibusque de vita ferè desperantibus, Romualdus ad solita orationis armamenta cucurrit, & preces sub silentio fudit. Deinde mandavit Arisoni Abbati denuntiare nautis, ut nequaquam timerent, sed omnes incolumes evasuros absque ulla ambiguitate cognoscerent, prout illicò absque

absque ullo humano studio ipsa navis se diréxit, & in portum Capréolæ civitatis intrávit.

Lectio vi.

Cap. 34. & 35.

Venerábilis vir Romuáldus Bifurcum véniens hospítium recepit in cella, in qua Petrus ejus discipulus habitábat: cumque ibi aliquádo morarétur, videns quòd Fratres ejus mórita non suscéperent, ad Camerínam Provinciám in loco, qui Vallis de Castro antiquitus vocabátur, se contulit, ubi parva erat Ecclésiá, & illic constructis cellulis cum suis discipulis habitáre cœpit. Ibi autem quantos animárum fructus per illum Dóminus acquisiverit, quis váleat vel atramentò describere, vel lingua proférre? Cœpére namque hómines ad pœnitentiam hinc inde consúere, sua paupéribus misericórditer erogáre. Alii Sæculum omnínò relínquere, & ad sanctæ conversatiónis Ordinem spiritu fervido festináre. Erat enim Vir beatíssimus, quasi unus de Séraphim, quia flamma Divíni amoris incomparábiliter aestuábat, & álios quoque sanctæ prædicationis facibus incendébat; simoniam verò, quam ibi plures pro peccátò non habébant, extirpáre conátus est.

Lectio vii.

Cap. 36. 37. & 38.

Cum solénni quádá die Fratres in Capítulo salutáris doctrínæ pábulò reficeret, de repente mandávit accúrri ad cellam Fratris Gregórii, qui Archiepiscopus in Géntibus póstródum consecrátus fuit, quia fur eam frangébat, prout factum est; captúsque fur jam parietes infríngens, quem sanctus Vir postquàm cibári fécerat, modéstè corréptum, & dúlcibus verbis admónitum, redíre ad própria in pace permísit. Pósteà demíssis in Valle de Castro

nonnúllos discipulis ad regiónem Urbis véteris se contulit, & in possessiòne Pharúlphi Cómitis monastérium constrúxit. Tantus enim in sancti Viri pectore faciéndi fructus ardor incaluérat, ut effectis numquam contentus, dum ália faceret, ad faciéndá mox ália properáret, adèd ut putarétur totum Mundum in erémum velle convertere. Multos illic de Sæculo ábstulit, & nobílium filios, inter quos étiam filius Guidónis Cómitis fuit, qui vix effectus monachus, mórtuus est, & ad ejus sepúlcrum cæcus lumen recepit, & multí ægrotántes rédditi sunt sanítati.

Lectio viii.

Cap. 39.

Audiens Romuáldus, quòd beatíssimus vir Bonifácus Martyrium subiisset, nímio desidério succénsus, sánguinem pro Christo fundéndi Hungáriam mox ire dispósuit. Constructis ígitur tribus monastéris, uno in Valle de Castro, áltero prope Isinum flúvium, & áltero juxta oppidum Esculánum, licéntiam ab Apostólicá Sede suscepit, & duóbus ejus discipulis in Archiepiscopos consecrátis, cum vigintiquátuor Frátribus iter arripuit. Cum verò jam in ípsis Pannóniæ finibus interésent, repente Romuáldus languóre corréptus ultérius ire non pótuít. Cumque diútius paterétur, si quando redíre dispóneret, prótinus ex agrítudine convalescébat. Sin autem ire ultrá tentáret, tota ejus facies intumescébat, cibósque jam retinére stómacho languente non póterat. Cogníta ígitur Dei voluntáte, cum septem ex supradíctis, ac quodam viro nobilíssimo Adhelberónis Ducis consanguíneo, qui pósteà monachus effectus est, aliisque Teutónicis ad monastérium, quod in Urbis Véteris díctiòne constrúxerat, rediit.

²²
IN TER COMM EMORATIONES

communes five Suffragia.

De SS. PP. Benedicto & Romualdo, ad Vesperas & Laudes, Antiphona. Isti sunt duæ oliuæ, & duo candelabra lucéntia ante Dóminum.

℣. Latámini in Dómino, & exultáte iusti.

℞. Et gloriámini omnes recti corde.

Vel ℣. Iusti autem in perpétuum vivent. ℞. Et apud Dóminum est merces eórum, *si in Officio diebus fuerit* ℣. Latámini in Dómino.

Orémus.

FAc nos, quæsumus Dómine, beatórum Patrum nostrórum Benedicti & Romuáldi híc imitári labóres, ut eórum glóriæ participes esse mereámur in cælis.

PRO COMM EMORATIONE

S. P. Romualdi in Officio S. P. Benedicti semel in Hebdomadam.

Ad Vesperas & Laudes, Antiphona. Verè Angelus Dei, verè Prophéta sanctus, & lux magna occúlta Mundo in finibus nostris apparuit.

℣. Iustus germinábit sicut lílium.

℞. Et florebit in ætérnum ante Dóminum.

Orémus.

FAc nos, quæsumus Dómine, beáti Patris nostri Romuáldi híc imitári labóres, ut ejus glóriæ participes esse mereámur in cælis.

L A U S D E O.

Handwritten text, possibly a name or title, in cursive script.

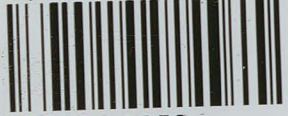
Handwritten text, possibly a name or title, in cursive script.

X. 11. 64

988536 Bibliotheca 700,-
P.P. Camaldulensium in Bielany

Depozyt w Bibliotece Jagiellońskiej

09353

